

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Polemik mod Heiberg

Citation: Kierkegaard, Søren: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 15", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 15*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2012 , s. 3.
Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-pmh-txt-shoot-idef8c433d-b552-433c-bf91-17e97a002ba2.pdf> (tilgået 17. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 15

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

At tage Gjentagelsen i den Betydning, i hvilken jeg ved at belyse den i Spøgens og i Fortvivlelsens Modsætning har ladet den blive til skildret og anskueliggjort, hørligt i Lidenskabens Pathos, er ikke falden Prof. ind, men vel at berigtige min Opfattelse. Saasnart vi tænke Friheden, forsvinder al Hr Prof: alvorlige Viden om Gjentagelsen som en Spøg. Skjøndt jeg ikke gjerne forlader Individernes Rige, vil jeg dog i Betragtning af, at Hr. Prof. atter i denne Afhandling gebærder sig som hele Tidens Frelser og Læge, tage et Exempel fra en større Tingenes Orden, for at vise, hvorvidt Prof. Opfattelse rækker og er istand til at hjælpe nogen Tid. Dersom i dette Øieblik den græske Nation vaagnede op af sin Dvale, gneed Søvnens ud af Øiet, og nu kom til at tænke paa hiin guddommelige Tid, da hele Verdens Befolkning var retfærdigen deelt i to uendeligt ulige Dele: i Græker og Barbarer, da det lille Grækenland eiede alt hvad der var skjønt og herligt, og dermed viste Inddelingens Retfærdighed, da det lille Grækenland vidste at frede om sin Eiendom og gjøre Snævringen ved Thermopylæ endnu snævrere end den var af Naturen, vidste med Sværdet at bevise hvad der allerede var afgjort ved Aandens mægtige Beviisninger, at Inddelingen var retfærdig – og Spørgsmaalet nu blev om en Gjentagelse, hvad saa? Da vilde Prof. H. docere, i Aandens Verden betyder Gjentagelsen noget mere end i Naturens, det gjelder her om at see Udviklingen, idet den ene Generation begynder, hvor den anden slap. Dersom altsaa Gjentagelsen realiseres, da vil Betragtningen i den see det Mere, der maa være i Forhold til hvad Grækenland eengang var – skulle vi deraf tage Anledning til at gaae ud at kigge Stjerner, at vore Digtere engang nøiagtigen maa kunne angive hvorledes Stjernerne stod paa Himlen i den Stund da Grækenland gjenfødtes, og ikke betegne det ved en simpel Phraseologie, at det blev atter som i gamle Dage, kun een Himmel og kun eet Grækenland. Spørgsmaalet er det imidlertid, om man ved at kigge Stjerner indfrier Gjentagelsen, ligesom man i Pantelege indfrier sit Pant derved. Dog dette blot som et større Exempel. I Individet viser Gjentagelsen sig saaledes som Opgave for Friheden, hvor der bliver Spørgsmaal om, at frelse sin Personlighed fra ikke at forflygtiges og ligesom pantsættes i Begivenhed. I det Øieblik det viser sig, at Individet kan tabe sig i Begivenhed, Skjebne, tabe sig saaledes, at han derfor ingenlunde ophører at være contemplerende, men tabe sig saaledes, at Friheden gaaer op i Livets Brøk uden at efterlade en Rest, da viser Problemet sig, ikke for Contemplationens fornemme Magelighed, men for Frihedens bekymrede Lidenskab. Og her ligger netop en Opgave for den psykologiske Skildring og Anskueliggjørelse, der ikke in abstracto igjen foredrager en eller anden Sætning: at Friheden er det übergreifende, noget som dog Prof. H. ikke engang har gjort, men in concreto, i Lidenskabens Brydninger, hvilket den forstaaer, der betragter Gjentagelsen saaledes at han sætter den for Alvor i Forhold til Bevægelsen, og igjen ikke mener, at Bevægelsen er en Narrestreeg med ind i Indbegreb for 1 Drachme zum Gebrauch for en eller anden udlevet Skjønsskriver.